

Årsrapport 2018

Intern Revision og Databeskyttelsesrådgiveren

FORORD

Intern Revision er etableret i overensstemmelse med Borgerrepræsentationens beslutning af 22. februar 2008 (BR 87/08).

Intern Revision udarbejder efter afslutningen af hvert regnskabsår en årsberetning til Borgerrepræsentationen om Intern Revision og Databeskyttelsesrådgiverens virksomhed.

Årsberetningen forelægges Borgerrepræsentationen med en indstilling fra Revisionsudvalget efter forud indhentet erklæring fra Økonomiudvalget. Beretningen er tilgængelig på Intern Revisions hjemmeside.

God fornøjelse med beretningen.

København den 27. marts 2019

Jesper Andersen

Revisionschef & Databeskyttelsesrådgiver
Københavns Kommune

INDHOLD

ÅRET 2018	4
REVISIONSUDVALGETS TILSYN MED INTERN REVISION	6
EKSTERN REVISIONS VURDERING AF INTERN REVISION	7
INTERN REVISIONS UAFHÆNGIGHED	7
SEKRETARIATSBETJENING AF REVISIONSUDVALGET	7
UDFØRT ARBEJDE	8
Lovligtig og finansiell revision	9
Økonomistyring / særlige undersøgelser	9
Større konsulentopgaver	9
Mindre konsulentopgaver	10
2018 I TAL	10
Ressourcer	10
Regnskab	12

ÅRET 2018

Den 25. maj 2018 var en vigtig milepæl i Intern Revision. På det tidspunkt trådte Databeskyttelsesforordningen i kraft, og dermed var den nye databeskyttelsesrådgiverfunktion for alvor en realitet.

Organisatorisk er databeskyttelsesområdet i Københavns Kommune opbygget med central en databeskyttelsesrådgiverfunktion og DPO Business Partnere decentralt i forvaltningerne. Erfaringerne med denne organisering er positive. En organisering, hvor Databeskyttelsesrådgiveren rådgiver DPO Business Partnerne, som efterfølgende kan rådgive ledere og medarbejdere i forvaltningerne, opleves som både effektiv i forhold til effekten af rådgivningen og omkostningerne hermed.

Københavns Kommune behandler mange personoplysninger også mange følsomme personoplysninger, og borgerne skal grundlæggende kunne have tillid til kommunens håndtering heraf.

Københavns Kommune har også valgt at give de ca. 200 selvejende institutioner, som har driftsoverenskomst med kommunen, et tilbud om bistand i forhold til databeskyttelse som langt de fleste indtil nu har taget positivt imod. Kommunen tilbyder vederlagsfrit at varetage rollen som de selvejende institutioners databeskyttelsesrådgiver for derigennem hjælpe bestyrelsen med at løfte denne nye lovpligtige opgave med at håndtere personoplysninger på betryggende vis. I tilknytning hertil gennemføres et Legal Compliance projektet hos hver institution, der har taget imod tilbuddet.

Databeskyttelsesrådgiverfunktionen bidrager også som rådgiver i forhold til kommunens arbejde med at etablere regler, koncepter og metoder for at databeskyttelsen på informationssikkerhedsområdet lever op til alle GDPR hensyn og regler.

På revisionssiden er det igen i år meget svært at komme uden om Kvantum, når man taler om væsentlige begivenheder i Københavns Kommune i 2018. Det er ikke så meget systemet, der er i fokus. I al væsentlighed er den tekniske implementering gået godt, og der er ikke på nuværende tidspunkt konstateret forhold af særlig kritisk karakter i forhold til regnskabsaflæggelsen for 2018. I praksis udføres en stor del af arbejdet i KS og i de enkelte forvaltninger både centralt og decentralt. Derfor er kvaliteten af regnskabet og forvaltningernes løbende økonomistyring i væsentlig grad påvirket af brugernes evne til at løse driftsopgaverne. Som følge heraf har Intern Revision en vigtig opgave med at påse, at der er tilrettelagt forretningsgange og udført interne kontroller, der reducerer de identificerede risici på hele regnskabsområdet. I 2018 har vores revision vist, at kommunen på alle niveauer er udfordret i forhold til anvendelse af Kvantum. Udgifter bogføres ikke løbende, regninger betales ikke til tiden, det er vanskeligt at kontrollere brugerbetaling, indkøbsløsningen anvendes ikke som forudsat, balancekonti afstemmes ikke løbende og systemet overvåges ikke optimalt. Mange og meget skal blive bedre!

I forbindelse med en søgning på kommunens intranet stødte jeg tilfældigt ind i et blogindlæg fra maj 2014 med titlen "Bedre administration med standardisering og forenkling". Indlægget påpegede, at det nye økonomisystem skulle være en vigtig nøgle til, at alle kommunens centrale og decentrale ledere bedre kunne styre deres institutioner og forvaltningensenheder, ligesom kommunens arbejdsprocesser på det økonomiadministrative område skulle standardiseres og forenkles. Det var i maj 2014 og må siges at være lige så aktuelt i marts 2019. For at bidrage til dette har Intern Revision i 2019 planlagt et arbejde omkring Kvantum. Udvalgte væsentlige driftsprocesser gennemgås med det formål at påse, hvorvidt processen i Kvantum

effektivt understøtter "forretningen", som er både forvaltningernes centrale og decentrale enheder samt koncernenhederne. Intern Revision har også udarbejdet et samlet forslag om en evaluering af Kvantum, som forhåbentlig udmønter sig i et projekt som forankres i Økonomichefkredsen og gennemføres i 2019.

Heldigvis har Kvantum dog ikke fyldt det hele. Nye forretningsgange og et nyt kontrolmiljø på lønområdet har også været i fokus.

Nødvendig dokumentation og rette løn til rette tid er en vigtig målsætning på løn og personaleområdet. I de seneste år har Kommunen fået revisionsbemærkninger som påpegede, at dette ikke altid var tilfældet. I 2017 har KS lagt et stort arbejde i at designe nye forretningsgange, og fra efteråret 2017 er der sket væsentlige ændringer i det kontrolmiljø, som er tilrettelagt på lønområdet i kommunen. Ressourcetunge manuelle opdagende kontroller er i stor udstrækning omlagt til elektroniske, forebyggende og opdagende kontroller, som er vurderet mere effektive.

Intern Revision har bidraget med sparring til projektet, som blev afsluttet ultimo 2017. På baggrund af den udførte revision 2018 konkluderede revisionen, at kvaliteten i kommunens lønadministration er forbedret efter implementeringen af de nye lønkontroller, idet fejlmængden i stikprøvekontrollerne i 2018 er reduceret til 2% mod 18% i 2017. Vi håber KS kan holde dette niveau fremover.

Under skyldig hensyntagen til vores uafhængighed er Intern Revision på mange områder en konstruktiv rådgiver. Vi har også i 2018 modtaget mange henvendelser fra forvaltningerne om regnskabs- og revisionsmæssige spørgsmål, og vi søger aktivt dialogen med forvaltningerne, tværgående faglige foraer m.v.

Formålet med vores rådgivning er proaktivt at medvirke til, at forretningsgange, interne kontroller m.v. tilrettelægges effektivt, for at undgå fejl i sagsbehandlingen og som følge heraf undgå økonomiske konsekvenser, negativ omtale af kommunen, økonomiske tab, fejl i regnskabet, besvigelser, revisionsbemærkninger m.v.

Slutteligt skal det nævnes, at der i 2018 har været en stigning i antallet af Whistleblower sager, som Intern Revision har modtaget fra Borgerrådgiveren. Flere har haft behov for at pege på forhold af økonomisk karakter, som man mente, der burde kigges nærmere på. Henvendelserne er på baggrund af en konkret vurdering af revisionschefen, undersøgt af forvaltningernes egen ledelse eller af Intern Revision som en egen drifts undersøgelse. Det har fungeret godt, og det er vurderingen, at ordningen er et vigtigt redskab til at sikre en ordentlig forvaltning af de økonomiske ressourcer i kommunen.

Med uafhængighed, integritet og høj faglig kvalitet som vores særkende, vil Intern Revision og Databeskyttelsesrådgiveren fortsætte arbejdet med at bidrage med transparent og troværdig information og kompetent rådgivning.

Det er vigtigt for os, at vores interessenter opfatter os som en enhed, der skaber værdi for Københavns Kommune. Værdien skaber vi ved at løse de opgaver, der forventes og efterspørges, og som er defineret i vores funktionsbeskrivelse. Det kan være vanskeligt at vurdere, hvad der skaber værdi i fremtiden, og derfor må vi i samarbejde med vores opdragsgiver opstille en hypotese for, hvad de to funktioners interessenter vil opfatte som værdiskabende.

I 2019 er Intern Revisions hypotese for værdiskabende aktiviteter i ikke prioriteret rækkefølge:

- Bistå Deloitte med lovpligtig revision
- Løse de opgaver som er fastlagt i revisionsplanen for 2019
- Følge op på tidligere afgivne revisionsbemærkninger og kritiske forhold i revisionsrapporter
- Understøtte den organisatoriske implementering af KVANTUM
- Sikre/påse fremdriften i forvaltningernes arbejde med ledelsestilsyn herunder implementering af standardiserede procesbeskrivelser
- Løbende varetage egen driftsundersøgelser, WB sager m.v.

I 2019 er Databeskyttelsesrådgiiverens hypotese for værdiskabende aktiviteter i ikke prioriteret rækkefølge:

- Foretage tilsyn rettet mod GDPR uddannelsesplaner
- Gennemføre legal compliance projekt for ca. 200 selvejende institutioner
- Gennemføre et taskforcearbejde med konsekvensanalyser og databehandleraftaler
- Foretage måling af kommunens modenhed og compliance ift. GDPR.

REVISIONSUDVALGETS TILSYN MED INTERN REVISION

I henhold til Revisionsregulativet for Københavns Kommune § 21 skal Revisionsudvalget føre tilsyn med den Interne Revisions virksomhed. Tilsynet varetages blandt andet med udgangspunkt i Funktionsbeskrivelsen for Intern Revision. Revisionsudvalget har i 2018 modtaget og behandlet information og dokumentation for alle Intern Revisions revisionsfaglige forhold samt forhold omkring Intern Revisions øvrige virksomhed. I al væsentlighed er følgende anvendt som grundlag for tilsynet:

Revisionsudvalget har udtrykt tilfredshed med Intern Revisions arbejde i 2018 og har herunder vurderet, at Intern Revisions uafhængighed har været intakt.

- *Revisionsplan 2018 for Intern Revision samt løbende ændringer hertil*
- *Gennemførte revisioner og opfølgingsrevisioner*
- *Væsentlige konsulentydelser*
- *Administration af kontrakt med ekstern revisor, herunder uafhængighedsvurderinger vedr. ekstern revisors konsulentopgørelser*
- *Årsberetning for Intern Revision*
- *Intern Revisions kvartalsprognoser og årsregnskab*

EKSTERN REVISIONS VURDERING AF INTERN REVISION

Intern Revision har i lighed med tidligere år haft et tæt samarbejde med den eksterne revision, Deloitte, herunder har Intern Revision via lovpligtige/finansielle revisioner og forvaltningsrevisioner bidraget til den samlede revision af Københavns Kommune.

Den eksterne revision har udtrykt tilfredshed med samarbejdet og revisionsresultater og har herunder vurderet, at Intern Revisions uafhængighed har været intakt.

INTERN REVISIONS UAFHÆNGIGHED

Intern Revision er etableret som en uafhængig enhed, der administreres direkte under Borgerrepræsentationen. Intern Revision refererer til Borgerrepræsentationen via Revisionsudvalget. Organiseringen skal sikre, at Intern Revision kan forsyne Borgerrepræsentationen, udvalgene og den administrative ledelse med objektive og uafhængige vurderinger af, om forvaltningen af kommunens økonomiske midler sker på en hensigtsmæssig måde.

Intern Revisions observationer og risikovurderinger skal således være upåvirket af eksempelvis ledelsesmæssige eller politiske dagsordner. Intern Revision har derfor en forpligtelse til løbende at evaluere og vurdere, hvorvidt Intern Revisions uafhængighed ikke blot er formel, men også er reel.

Det er Intern Revisions vurdering, at uafhængigheden har været intakt i 2018.

SEKRETARIATSBETJENING AF REVISIONSUDVALGET

Intern Revisions sekretariatsbetjening har fulgt revisionsudvalgets forretningsorden, herunder er praktiske forhold løbende afstemt med formanden for revisionsudvalget, Lars Weiss og næstformand Jens Kjær Christensen.

Udvalgets mødeaktivitet har været fastlagt for hele året og har omfattet 10 ordinære møder. Dagsordener og beslutningsprotokoller er udsendt og godkendt som foreskrevet. Alle revisionsudvalgets beslutninger er truffet på grundlag af formelle indstillinger med nødvendige bilag.

Mødeplaner, dagsordner og beslutningsprotokoller er formidlet til alle i kommunen via kommunens intranet på samme vis, som Intern Revisions årsplaner, rapporter, beretninger m.v. er formidlet.

Som fast punkt på revisionsudvalgmøderne redegør Intern Revision for alle udførte revisioner samt øvrige faglige aktiviteter. Revisionsudvalget bestod ved udgangen af 2018:

Årsrapport 2018

Lars Weiss
Formand

Jens Kjær Christensen
Næstformand

Klaus Mygind

Badar Shah

Sofie Seidenfaden

Mette Annelie Rasmussen

Jens-Kristian Lütken

UDFØRT ARBEJDE

Intern Revisions opgaver initieres dels via årets revisionsplan, dels kan opgaver igangsættes i løbet af året, såfremt der identificeres nye risikoområder, og dels kan opgaver ønskes af en forvaltning eller Revisionsudvalget.

Såfremt opgaven initieres af en forvaltning, vurderer Intern Revision forholdets risiko og væsentlighed, og hvorvidt der bør gennemføres en egentlig revisionsundersøgelse. I så fald følges den revisions- og rapporteringsproces, der er fastlagt af Borgerrepræsentationen i den vedtagne Funktionsbeskrivelse for Intern Revision. Alternativt håndteres henvendelsen som konsultativ bistand, der afrapporteres ved en konsulentrapport, et notat eller pr. mail.

Revisionsrapporter indeholder observationer, risikovurderinger samt forvaltningens handlingsplaner. Endvidere indeholder rapporterne Intern Revisions anbefalinger, der kan anvendes som inspiration til forvaltningens handlingsplaner. Rapporter fremsendes til den ansvarlige forvaltning samt til Revisionsudvalget. Rapporter sendes endvidere til Økonomiforvaltningen til eventuel videre foranstaltning overfor Økonomiudvalget - som følge af udvalgets lovpligtige indseende med de økonomiske og almindelige administrative forhold inden for alle kommunens administrationsområder. Opgaver er i overvejende grad fastlagt i Intern Revisions årsrevisionsplan, der er behandlet og godkendt af Revisionsudvalget, herunder eventuelle ændringer til revisionsplanen.

Lovpligtig og finansiel revision

- ✓ KK - Revision af lønområdet 2018
- ✓ ØKF - Vederlag politikere 2018
- ✓ KK - Revision af Regnskabsføring, forretningsgange og interne kontroller 2018
- ✓ SOF - Center Lindegården, beboermidler
- ✓ Årsregnskabsrevision (Balancerevision) 2017
- ✓ Årsregnskabsrevision (Løn) 2017
- ✓ Erklæring på refusionsopgørelse, tjenestemandspensioner vedr. kommunalreformen 2017
- ✓ ØKF-Erklæring vedrørende lærerpensioner 2017
- ✓ SUF - Selvejende institutioner - Regnskab 2017
- ✓ TVÆR - Opfølgning revisionsbemærkninger 2016

Økonomistyring / særlige undersøgelser

- ✓ KK - Whistleblowersager
- ✓ KK - Børneattester
- ✓ BUF-SOF-SUF - Mellekommunale refusioner
- ✓ TMF - Opfølgning Fortorvsordningen
- ✓ SOF - Center Lindegården
- ✓ TMF - Opfølgning på byggesagsgebyrer
- ✓ TMF - Opfølgning Administrationsgebyr affaldsområdet

Større konsulentopgaver

- ✓ ØKF - Overførselssagen 2018/2019
- ✓ ØKF - Månedlig opfølgning på problemområder 2017 - Risikolisten
- ✓ ØKF- KK samlerapport og forvaltningsrapporter Ledelsestilsyn 2017
- ✓ KK - Åbningsbalancer Kvantum
- ✓ IR - Uddannelse "Train til Trainers, End 2 End-processer"
- ✓ KS - Lønkontrolprojektet

Observatør i følgende større permanente eller ad hoc styregrupper:

- ✓ IT-Kreds
- ✓ Styregruppe betryggende kontrolmiljø i KK
- ✓ Implementering af KVANTUM Økonomisystem
- ✓ Legal Compliance projektet
- ✓ ØKF - Styregruppe IGA
- ✓ TMF - Styregruppe, Genberegning af takster, budgetanalyse m.v.

Mindre konsulentopgaver

- ✓ 28 mindre konsulent- / rådgivningsopgaver

2018 I TAL

Ressourcer

Ultimo 2018 er der samlet 18 stillinger fordelt på Intern Revision og Databeskyttelsesrådgiveren. Opnormering af medarbejdere i databeskyttelsesrådgiverfunktionen, medarbejdere på deltid og plustid samt vakance i 2018 har medført, at årets opgaver er løst med 15 årsværk. Stigningen i den gennemsnitlige lønudgift kan henføres til de vakante stillinger og almindelig lønfremskrivning. Den gennemsnitlige lønudgift i december måned 2018 med fuld bemanning er 653 t. kr. i lighed med ultimo 2017 653 t. kr.

Lønudgift regnskab (1.000 kr.)			Personale regnskab (Årsværk)			Gennemsnitslønudgift pr. Årsværk (1.000 kr.)		
2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018
7.876	9.739	10.635	11,2	15	15	703	669	694

Personalesammensætningen udgør ultimo 2018.

- ✓ 1 Revisionschef/Databeskyttelsesrådgiver
- ✓ 1 Sekretær (udlånt)
- ✓ 6 Senior managers
- ✓ 4 Revisorer
- ✓ 5 Databeskyttelsesrådgivere

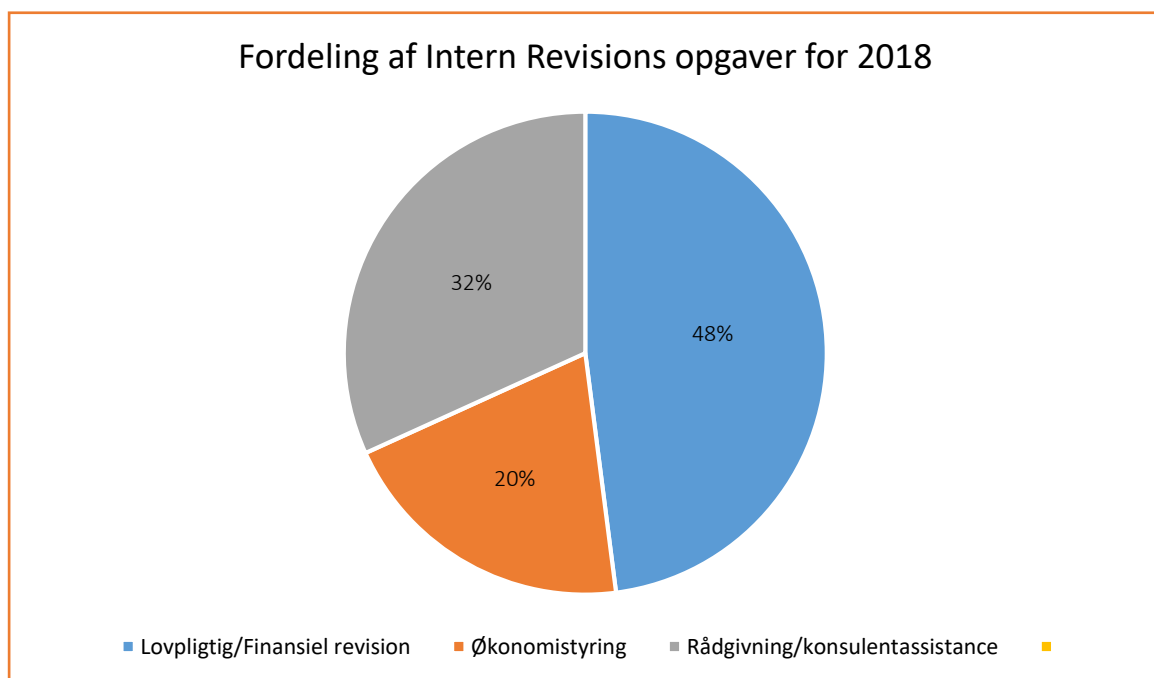
En medarbejderomsætning svarende til 2-3 medarbejdere pr. år er tilfredsstillende, og Intern Revision finder det positivt, hvis medarbejdere søger udfordringer i andre stillinger i Københavns Kommune. I 2018 har der været 4 fratrædelser hvoraf 1 person er overgået til KS.

Sygefravær har i 2018 udgjort samlet 60 dage, hvilket svarer til 4 pr. årsværk. Dette vurderes som tilfredsstillende, og vi arbejder med et idealmål på 6 dage pr. årsværk.

Sygefravær pr årsværk			
	2016	2017	2018
Kort fravær	4,1	2,7	4,0
Langtidsfravær	0	0	0
Total	4,1	2,7	4,0

Der planlægges med 1.317 timer pr. medarbejder til at udføre de konkrete revisions- og rådgivningsopgaver. I 2018 er var det samlede timebudget 18.609 timer. Der er i 2018 leveret 18.382 timer fordelt på de 3 hovedopgaver samt Databeskyttelsesfunktionen. Af dette udgør Databeskyttelsesrådgiverfunktionen 4.321 timer, der i overvejende grad er anvendt til at videreføre compliancearbejdet i kommunen samt igangsætte legal compliance projektet for kommunens selvejende institutioner.

Fordeling af Intern Revisions anvendte ressourcer (timer) i forhold til de 3 hovedopgaver på revisionsområdet i henhold til funktionsbeskrivelsen ser ud som følger:

Lovpligtig/finansiell revision og Rådgivning/konsulentassistance har i 2018 udgjort en væsentlig andel af de anvendte ressourcer. Dette kan væsentligst tilskrives revisionsarbejder i tilknytning til arbejdet med revision af forvaltningernes åbningsbalancer i forhold til Kvantum og at flere særlige undersøgelser i 2018 er foretaget på baggrund af henvendelser fra forvaltningerne og således registreret som konsulentassistance.

Regnskab

Driftsregnskab 2018 omfatter løn og øvrige driftsudgifter for Intern Revision (bevilling 1030), udgift til ekstern revisor til lovpligtig revision (bevilling 1050) samt pulje til udvidet forvaltningsrevision (bevilling 1040).

Bevilling	Vedtaget budget	Korrigeret budget	Regnskab	Afvigelse
<i>Service (1.000 kr.)</i>				
Bevilling 1030 Intern Revision	10.038	13.356	10.802	2.554
Bevilling 1040 Pulje til udvidet revision	1.473	1.473	1.473	0
Bevilling 1050 Ekstern Revision	3.602	2.428	2.400	28
I alt	15.113	17.257	14.675	2.582

Tabel 1 viser budget og forbrug for de tre bevillinger 1030, 1040 og 1050. Det samlede mindre forbrug er på 2.582 t.kr.

Revisionsudvalget godkender det fremlagte regnskab 2018, der viser vedtaget og korrigeret budget, forbruget samt regnskabsresultatet for 2018.

Tabel 1 viser budget og forbrug for de tre bevillinger 1030, 1040 og 1050. Det samlede mindre forbrug er på 2.582 t.kr.

Mindre forbruget kan væsentligst tilskrives tilførsel DUT-midler med 2.206 t.kr. i oktober måned 2018. Heraf kan 1.350 t.kr. henføres til Legal Compliance Projekt Selvejende institutioner. Midlerne er søgt overført via overførselssagen som "Lov- eller kontraktmæssigt bundne midler" idet projektets gennemførelse er forudsætning for at Databeskyttelsesrådgiveren kan leve op til de aftaler der er indgået med de selvejende institutioner. Det resterende mindre forbrug på 376 t.kr. kan væsentligst henføres til vakante stillinger.